

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 285/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť M. B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou VARMUS s. r. o., Palárikova 83, Čadca, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Jozef Varmus, PhD., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 164/2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2014 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou VARMUS s. r. o., Palárikova 83, Čadca, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Jozef Varmus, PhD., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 164/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým uvádza:

„Sťažovateľka vystupuje v konaní pred Okresným súdom Čadca, sp. zn. 6 C/164/2011 v postavení navrhovateľky. Dňa 07. 09. 2011 podala sťažovateľka žalobu proti odporcovi... o zaplatenie 7 400 € s prísl. oproti vráteniu motorového vozidla.

Okresný súd v Čadci /ďalej len okresný súd/, ktorý vec prejednáva pod sp. zn. 6 C/164/2011 postupuje v konaní s vážnymi prieťahmi a hoci sa konanie vedie od septembra roku 2011, doposiaľ nie je predpoklad, že konanie bude v dohľadnej dobe skončené. ...

Sťažovateľka podala dňa 12. 06. 2012 ústavnú sťažnosť na prieťahy v konaní, pričom Ústavný súd SR uznesením zo dňa 20. 06. 2012 sp. zn. I. ÚS 310/2012-10 sťažnosť odmietol z dôvodu, že v čase ústavnej sťažnosti bola dĺžka napadnutého konania 9 mesiacov, ktorá sama o sebe ešte nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie práv sťažovateľky. ...

Okresný súd vo veci od roku 2011 uskutočnil štyri pojednávania v dňoch 13. 09. 2012, 30. 10. 2012, 04. 04. 2013 a 25. 07. 2013. Na poslednom pojednávaní Okresný súd odročil pojednávanie na neurčito, za účelom dotazu na Dopravný inšpektorát, na poisťovňu Kooperatíva a za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Okresný súd v Čadci, ktorý hoci od posledného pojednávania ubehla značná doba, vo veci nekoná a spôsobuje vážne prieťahy. Od podania žaloby uplynula lehota 2 a pol roka a od posledného pojednávania doba dlhšia ako 7 mesiacov. Sťažovateľka má za to, že takáto nečinnosť Okresného súdu v Čadci porušuje ústavné právo sťažovateľky, aby súd jej vec prerokoval bez zbytočných prieťahov a má za to, že sťažnosť na prieťahy je dôvodná. ...

Sťažovateľka má za to, že nečinnosťou okresného súdu bolo porušené jej základné právo uvedené v druhej hlave v siedmom oddiele článku 48 ods. 2 Ústavy SR, aby jej vec pred okresným súdom sa prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Občianskoprávna žaloba bola podaná v roku 2011, pričom okresný súd vo veci od posledného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 25. 07. 2013 nekoná, vo veci spôsobuje vážne prieťahy, v dôsledku čoho sťažovateľke z takejto nečinnosti vzniká vážna ujma - sťažovateľka nemôže užívať riadne auto pre jeho vady a nemôže sa domôcť v primeranej

lehote vrátenia kúpnej ceny. Sťažovateľka preto žiada, aby Ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a aby priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie, ktoré sťažovateľka uplatňuje v rozsahu 7 000 €.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd v Čadci svojou nečinnosťou vo vybavovaní veci sp. zn. 6 C/164/2011 porušil základné právo sťažovateľky uvedené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu v Čadci, aby vo veci sp. zn. 6 C/164/2011 konal bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7 000 €, ktoré je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť sťažovateľke v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd v Čadci je povinný nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastupovania vo výške 340,90 €... v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej

prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 164/2011 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesením sp. zn. I. ÚS 310/2012 z 20. júna 2012 bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti a neprípustnosti, keďže *„dĺžka napadnutého konania (deväť mesiacov) sama osebe ešte nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľky“* (citované z uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 310/2012 z 20. júna 2012, pozn.). Keďže predchádzajúce

rozhodnutie ústavného súdu nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, ústavný súd v tomto konaní podrobil prieskumu napadnuté konanie v celom jeho rozsahu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nie každý zistený priet'ah (nečinnosť, resp. neefektívna činnosť) v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, II. ÚS 57/01). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

V prípade, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietne z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

Na účely preskúmania opodstatnenosti sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom, z ktorého zistil tieto skutočnosti:

Sťažovateľka doručila okresnému súdu 7. septembra 2011 návrh na zaplatenie sumy 7 400 € s príslušenstvom oproti vráteniu osobného motorového vozidla, ako aj žiadosť o oslobodenie od platenia súdneho poplatku; vec bola pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Anne Hozákovej (ďalej len „zákonná sudkyňa“).

Dňa 19. septembra 2011 okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie dokladov nevyhnutných na rozhodnutie o oslobodení od platenia súdneho poplatku.

Dňa 19. októbra 2011 okresný súd požiadal Dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru Čadca (ďalej len „dopravný inšpektorát“) o informáciu z evidencie motorových vozidiel, ako aj Správu katastra v Č. (ďalej len „správa katastra“) o informáciu z evidencie nehnuteľností. Na žiadosti okresného súdu reagovali dopravný inšpektorát 16. novembra 2011 a správa katastra 14. novembra 2011.

Okresný súd uznesením sp. zn. 6 C 164/2011 z 28. novembra 2011 nepriznal sťažovateľke oslobodenie od platenia súdneho poplatku (ďalej aj „uznesenie o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku“). Proti uzneseniu okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku podala sťažovateľka 19. decembra 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 8 Co 27/2012 z 31. januára 2012 tak, sťažovateľke priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v rozsahu 50 %. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 8 Co 27/2012 z 31. januára 2012 bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky 10. augusta 2012.

Dňa 21. marca 2012 podpredseda okresného súdu opatrením vydaným v súlade s dodatkom č. 2 k rozvrhu práce na rok 2012 s účinnosťou od 20. marca 2012 prideliť vec z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti zákonnej sudkyne Mgr. Andrei Kubjatkovej.

Dňa 10. júla 2012 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku v sume 222 €, ktorý bol následne 17. augusta 2012 zaplatený.

Dňa 20. augusta 2012 predsedníčka okresného súdu opatrením vydaným v súlade s dodatkom č. 9 rozvrhu práce na rok 2012 s účinnosťou od 20. augusta 2012 vec prideliť zákonnej sudkyňi z dôvodu ukončenia jej práceneschopnosti.

Dňa 23. augusta 2012 okresný súd predvolal účastníkov konania na pojednávanie nariadené na 13. september 2012, ktoré bolo odročené na neurčito na účely vykonania príslušných opatrení (zaistenia účasti odporcu, u ktorého bolo doručovanie predvolania na toto pojednávanie neúspešné, pozn.).

Dňa 26. septembra 2012 okresný súd nariadil pojednávanie na 30. október 2012 a zároveň požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru v Čadci (ďalej len „obvodné oddelenie“) o súčinnosť pri doručovaní predvolania na pojednávanie odporcovi; obvodné oddelenie oznámilo okresnému súdu 8. októbra 2012 doručenie predvolania na pojednávanie odporcovi do vlastných rúk.

Dňa 30. októbra 2012 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu zachovania lehoty na prípravu právneho zástupcu odporcu, keďže okresný súd nedoručoval právnemu zástupcovi odporcu ani odporcovi návrh sťažovateľky na účely vyjadrenia sa k nemu, ako aj z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 2. januára 2013 bola opatrením predsedníčky okresného súdu v súlade s dodatkom č. 12 k rozvrhu práce na rok 2012 s účinnosťou od 20. decembra 2012 vec pridelená Mgr. Andrei Kubjatkovej z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 19. februára 2013 okresný súd nariadil pojednávanie na 4. apríl 2013.

Odporca doručil okresnému súdu 3. apríla 2013 vyjadrenie k návrhu. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo na okresnom súde 4. apríla 2013, bolo odročené na neurčito.

Dňa 22. apríla 2013 predsedníčka okresného súdu v súlade s dodatkom č. 4 k rozvrhu práce na rok 2013 s účinnosťou od 22. apríla 2013 pridělila vec opätovne zákonnej sudkyňi.

Okresný súd požiadal 14. mája 2013 opätovne dopravný inšpektorát a Komunálnu poisťovňu, a. s., o oznámenie údajov z evidencie dopravných nehôd a poistných udalostí. Komunálna poisťovňa, a. s., odpovedala na žiadosť 30. mája 2013 uvedením poistnej udalosti týkajúcej sa osobného motorového vozidla.

Dňa 25. júna 2013 okresný súd nariadil pojednávanie na 18. júl 2013, ktoré bolo 3. júla 2013 odročené na 25. júl 2013 na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľky z 1. júla 2013.

Pojednávanie uskutočnené 25. júla 2013 okresný súd odročil na neurčito na účely vyžiadania si informácií z dopravného inšpektorátu, ako aj z poisťovne Kooperatíva, a. s.

Dňa 25. novembra 2013 okresný súd urobil opätovný dopyt na dopravný inšpektorát a poisťovňu Kooperatíva, a. s., týkajúci sa údajov o osobnom motorovom vozidle. Dňa 12. decembra 2013 poisťovňa Kooperatíva, a. s., oznámila okresnému súdu, že v súvislosti

s osobným motorovým vozidlom neeviduje žiadnu škodovú udalosť. Dňa 13. decembra 2013 dopravný inšpektorát oznámil okresnému súdu, že s prihliadnutím na informačný systém dopravných nehôd osobné motorové vozidlo nemalo účasť na dopravnej nehode.

Dňa 25. apríla 2014 okresný súd kontaktoval súdneho znalca z odboru dopravy, odvetvia odhadu hodnoty cestných vozidiel na účely zistenia jeho pracovnej vyťaženia a možnosti vypracovania znaleckého posudku. Okresný súd uznesením č. k. 6 C 164/2011-118 z 25. apríla 2014 nariadil znalecké dokazovanie, ustanovil za súdneho znalca V. T., uložil mu povinnosť vypracovať znalecký posudok v lehote 30 dní od doručenia spisu a uložil sťažovateľke zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 150 €.

Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v doterajšom priebehu napadnutého konania vyplýva, že okresný súd odo dňa doručenia návrhu postupoval v zásade plynulo, aj keď jeho činnosť mohla byť podľa názoru ústavného súdu efektívnejšia [odročenie pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 30. októbra 2012 na účely zachovania lehoty na prípravu právneho zástupcu odporcu z dôvodu, že okresný súd odporcovi nedoručoval spoločne s predvolaním na pojednávanie aj návrh sťažovateľky; opätovný dopyt na dopravný inšpektorát týkajúci sa rovnakých skutkových okolností a neprímerane dlhé doručovanie uznesenia krajského súdu sp. zn. 8 Co 27/2012 z 31. januára 2012 (citované uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky 10. augusta 2012.)].

Vychádzajúc z uvedeného a s prihliadnutím na konkrétne okolnosti posudzovanej veci (celková dĺžka napadnutého konania, ktorá nepresiahla 3 roky, ako aj nevyhnutnosť viacnásobného pridelenia veci inej sudkyňi okresného súdu z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne), ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní nedošlo k takým priet'ahom, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy a na tomto základe vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04). V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že až pokračujúca nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu by mohla (môže) spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V súvislosti so správaním sťažovateľky ako účastníčky napadnutého konania vedeného okresným súdom ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka si žiadosťou uplatnila oslobodenie od platenia súdneho poplatku za návrh, pričom so žiadosťou, ako aj s odvolaním podaným sťažovateľkou proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o tejto žiadosti sa tak okresný súd, ako aj krajský súd museli náležitým spôsobom vysporiadať a o týchto podaniach aj rozhodnúť. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že sťažovateľka je povinná strpieť postup okresného súdu pri vybavovaní jej procesných návrhov, na ktorých podanie je ako účastníčka konania oprávnená, avšak doba nevyhnutná na ich vybavenie prispieva k celkovému predĺženiu konania (m. m. IV. ÚS 135/03, II. ÚS 422/2012).

Zohľadňujúc svoje zistenia a aplikujúc svoju konštantnú judikatúru na vec sťažovateľky, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade v doterajšom priebehu napadnutého konania nedošlo zo strany okresného súdu k takým nedostatkom, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2014